

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 57.413/3
van 13 mei 2015

avis 57.413/3
du 13 mai 2015

over

sur

een ontwerp van koninklijk
besluit 'tot vaststelling van de
modaliteiten van de
uitvaardiging van het
dwangbevel houdende de
invordering van de
administratieve geldboetes'

un projet d'arrêté royal 'fixant
les modalités des contraintes
décernées dans le cadre du
recouvrement des amendes
administratives'

Op 13 april 2015 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Binnenlandse Zaken verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot vaststelling van de modaliteiten van de uitvaardiging van het dwangbevel houdende de invordering van de administratieve geldboetes’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 5 mei 2015. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Raf AERTGEERTS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 13 mei 2015.

*

Le 13 avril 2015, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre de l'Intérieur à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal ‘fixant les modalités des contraintes décernées dans le cadre du recouvrement des amendes administratives’.

Le projet a été examiné par la troisième chambre le 5 mai 2015. La chambre était composée de Jo BAERT, président de chambre, Jeroen VAN NIEUWENHOVE et Koen MUYLLE, conseillers d'État, Johan PUT, assesseur, et Greet VERBERCKMOES, greffier.

Le rapport a été présenté par Raf AERTGEERTS, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Jeroen VAN NIEUWENHOVE, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 13 mai 2015.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

1. Het voor advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe om, ter uitvoering van artikel 60 van de wet van 15 april 1994 ‘betreffende de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortspruitende gevaren en betreffende het Federaal Agentschap voor Nucleaire controle’, de nadere regels te bepalen met betrekking tot het dwangbevel dat kan worden uitgevaardigd met het oog op de gedwongen invordering van de beslissing om een administratieve geldboete op te leggen.

Indien de administratieve geldboete die overeenkomstig artikel 53 van die wet kan worden uitgevaardigd, niet binnen de vastgestelde termijn wordt betaald en indien het jurisdictioneel beroep is uitgeput, wordt een ingebrekestelling bij een aangetekende brief verzonden (artikel 1 van het ontwerp). Indien het verschuldigde bedrag niet binnen dertig dagen wordt betaald, wordt een uitvoerbaar verklaard dwangbevel bij deurwaardersexploot betekend met bevel tot betaling binnen dertig dagen (artikel 2). De bijkomende administratieve kosten voor de ingebrekestelling, forfaitair vastgesteld op 300 euro, alsook de eventuele kosten voor de inschakeling van een gerechtsdeurwaarder, worden eveneens verhaald op de persoon die de administratieve boete moet betalen (artikel 3). Artikel 4 van het ontwerp heeft betrekking op de verjaring van de vordering tot voldoening van de administratieve geldboete en op de stuiting van die verjaring.

Het te nemen besluit treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad (artikel 5).

2.1. Het ontworpen besluit vindt in beginsel rechtsgrond in artikel 60 van de wet van 15 april 1994. Bij die bepaling wordt de Koning gemachtigd om de “modaliteiten” (lees: nadere regels) te bepalen voor de gedwongen invordering van de beslissing om een administratieve geldboete op te leggen en voor de uitvaardiging van een dwangbevel door de in artikel 56 bedoelde persoon. Dat is evenwel niet het geval voor alle bepalingen van het ontworpen besluit, zoals blijkt uit wat volgt.

2.2. Artikel 1 van het ontworpen besluit heeft betrekking op de ingebrekestelling die voorafgaat aan de uitvaardiging van een dwangbevel. Van een dergelijke ingebrekestelling wordt evenwel geen gewag gemaakt in de wet van 15 april 1994, die enkel uitdrukkelijk voorziet in een kennisgeving van de beslissing tot het opleggen van een administratieve geldboete, samen met een verzoek tot betaling binnen de termijn die door de Koning wordt bepaald (artikel 58 van de wet), alsook in de uitvaardiging van een dwangbevel (artikel 60 van de wet). De gemachtigde verklaarde in dat verband het volgende:

“Er kan maar worden overgegaan tot invordering als de schuld opeisbaar, vaststaand en zeker is. Het inlassen van de formele ingebrekestelling biedt o.i. op dit vlak een extra zekerheid alvorens wordt overgegaan tot de uitvaardiging van het dwangbevel dat zoals artikel 60 het aangeeft maar kan worden uitgevaardigd als de overtreder op dit vlak in gebreke blijft. Het dwangbevel raakt bovendien aan de grondrechten van de wanbetaler. In dat opzicht zijn wij van mening dat deze tussenfase aangewezen is.

Eventueel zou als rechtsgrond ook nog artikel 56 van de FANC-wet kunnen worden aangehaald voor deze bepaling waardoor de ingebrekestelling nog als een

onderdeel van de procedure van het opleggen van de administratieve boete wordt gezien. De bepaling hoort eerder in dit ontwerp thuis, dan in het KB van 20 december 2007 tot bepaling van de modaliteiten van de administratieve procedure van betaling van geldboetes ingesteld door de wet van 15 april 1994 betreffende de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortspruitende gevaren en betreffende het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle omdat het de eerste fase vormt van de effectieve invordering als een vrijwillige betaling uitblijft.”

De wenselijkheid van een regeling, zoals overigens treffend uiteengezet door de gemachtigde, mag niet worden verward met de vereiste rechtsgrond voor een regeling. Desalniettemin kan de verplichting om een laatste ingebrekestelling te richten aan de persoon die de administratieve boete moet betalen, alvorens tot de invordering over te gaan, ingepast worden in het systeem dat de wetgever voor ogen had toen hij de regeling inzake de administratieve geldboete opnam in de wet van 15 april 1994, ook al heeft hij er niet uitdrukkelijk melding van gemaakt, laat staan ervoor een machtiging aan de Koning uitgewerkt.

Voor artikel 1 van het ontworpen besluit kan dan in beginsel¹ worden gesteund op artikel 108 van de Grondwet (algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Koning), gelezen in samenhang met artikel 60 van de wet van 15 april 1994, aangezien de ingebrekestelling beschouwd kan worden als een “verbod” van het dwangbevel.

2.3. Artikel 1, tweede lid, zinsnede “samen met de bijkomende administratieve kosten die voor het FANC uit de ingebrekestelling voortvloeien”, en derde lid, eerste streepje (lees: 1°), zinsnede “verhoogd met de bijkomende administratieve kosten”, artikel 2, zinsnede “evenals de bijkomende kosten voor de ingebrekestelling, de kosten voor de eventuele inschakeling van een gerechtsdeurwaarder”, en artikel 3 van het ontworpen besluit hebben betrekking op de mogelijkheid om de bijkomende administratieve kosten voor de ingebrekestelling, alsook de kosten voor de eventuele inschakeling van een gerechtsdeurwaarder, te verhalen op de persoon die de administratieve geldboete moet betalen. De gemachtigde verklaarde met betrekking tot de rechtsgrond voor deze bepalingen het volgende:

“Naar analogie met de filosofie achter de financiering van het FANC (kosten worden aangerekend aan diegene waarvoor prestaties worden verricht), zoals ondermeer ook verwoord in art. 30quinquies van de wet van 15/4/1994, worden de bijkomende kosten ten laste gelegd van de schuldenaar. Het zou immers niet correct zijn deze kosten onrechtstreeks ten laste te laten vallen van de andere exploitanten, wat het geval zou zijn als er geen doorrekening van de kosten gebeurt.

Artikel 53 van de FANC-wet stelt het volgende:

‘Artikel 53 § 1 Bij het vaststellen van inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten kan de overtreder bestraft worden met een administratieve geldboete van 500 euro tot 100.000 euro per inbreuk.

§ 2 Bovendien komen de expertisekosten verbonden aan de in § 1 bedoelde inbreuken ten laste van de overtreder.

§ 3 De natuurlijke of rechtspersonen zijn burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling van de administratieve geldboetes en de kosten waartoe hun organen,

¹ Zie immers opmerking 2.3.

bestuurders, leidende en uitvoerende personeelsleden, aangestelden en lasthebbers worden veroordeeld.’

Bij het uitblijven van een betaling zal de administratieve boete dus automatisch verhoogd worden. Het aanrekenen van de bijkomende administratieve kosten voor de ingebrekestelling en de kosten voor de eventuele inschakeling van een gerechtsdeurwaarder zullen er nooit toe leiden dat het bedrag bedoeld in artikel 53 § 1 wordt overschreden. Hoewel de kosten niet worden gemaakt bij de analyse van de vaststelling van de inbreuk, kunnen ze toch beschouwd worden als bijkomende expertisekosten, met name van de deurwaarder alsook van het personeelslid van het Agentschap dat het dossier in kwestie verder moet afhandelen. In die zin kan eventueel artikel 53 § 2 als bijkomende rechtsgrond worden aangehaald.

Het zou ook niet correct zijn bij de vaststelling van een administratieve boete, reeds rekening te houden met bijkomende kosten wegens het uitblijven van een vrijwillige betaling.”

De wet van 15 april 1994 voorziet enkel in de mogelijkheid om het bedrag van de administratieve geldboete te innen. Er wordt niet bepaald dat bepaalde kosten of interesten daarbovenop kunnen worden verhaald op de persoon die de administratieve geldboete moet betalen. De enige uitzondering hierop vormen de expertisekosten, maar uit de vermelding dat deze expertisekosten “verbonden [zijn] aan de in [paragraaf] 1 bedoeld inbreuken ten laste van de overtreder” kan worden opgemaakt dat deze kosten verband houden met de vaststelling van de inbreuken die aanleiding geven tot de administratieve geldboete, en niet met de administratieve kosten voor de inning van die geldboete. De machtigingen aan de Koning in de wet van 15 april 1994 inzake de administratieve geldboete, hebben enkel betrekking op de wijze waarop die boete wordt geïnd en niet op de mogelijkheid om bepaalde kosten die de overheid heeft gedaan in het kader van die inning, te verhalen op de betrokken persoon.

De Raad van State ziet ook niet in hoe voor de aangehaalde bepalingen van het ontworpen besluit een beroep kan worden gedaan op de algemene uitvoeringsbevoegdheid, aangezien de mogelijkheid om bepaalde kosten te verhalen op de persoon die de administratieve geldboete moet betalen, een nieuw element vormt dat niet logisch kan worden ingepast in het systeem zoals het in de wet is uitgewerkt. De aangehaalde bepalingen moeten dan ook worden weggelaten uit het ontwerp. Indien het toch de bedoeling is om in een dergelijke regeling te voorzien, zal eerst een uitdrukkelijke rechtsgrond in de wet van 15 april 1994 moeten worden gecreëerd.

2.4. Artikel 4 van het ontwerp bepaalt dat de vordering tot voldoening van de administratieve geldboete verjaart na verloop van vijf jaar en dat de verjaring wordt gestuit overeenkomstig de artikelen 2244 en volgende van het Burgerlijk Wetboek. De gemachtigde verklaarde hierover het volgende:

“Op zich hoeft deze bepaling niet opgenomen te worden omdat het algemene verjaringsregime van toepassing is. Het leek ons toch nuttig, omwille van de duidelijkheid naar de rechtsonderhorige toe om deze bepaling te voorzien. Volgens ons kan deze bepaling ook gezien worden als een uitvoeringsmodaliteit in ruime zin.”

Nog afgezien van het gegeven dat de algemene verjaringstermijn voor persoonlijke rechtsvorderingen tien jaar en niet vijf jaar bedraagt,² bevat de wet van 15 april 1994 geen enkele bepaling met betrekking tot de verjaring, laat staan dat ervoor een machtiging aan de Koning wordt verleend. Het valt ook niet in te zien hoe een regeling van de verjaring van de rechtsvordering tot voldoening van de administratieve geldboete ingepast kan worden in de algemene uitvoeringsbevoegdheid. Artikel 4 moet dan ook worden weggelaten uit het ontwerp.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Opschrift

3. Om de indruk te vermijden dat het ontworpen besluit een algemeen geldende regeling zou inhouden inzake de invordering van administratieve geldboeten middels een dwangbevel, kan het opschrift beter worden aangevuld met de woorden “door het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle”.

Aanhef

4. De verwijzing naar artikel 60 van de wet van 15 april 1994 in het tweede lid van de aanhef moet worden vervolledigd met de woorden “, ingevoegd bij de wet van 20 juli 2005”.

Artikel 1

5. Nog afgezien van hetgeen is uiteengezet met betrekking tot de rechtsgrond voor een zinsnede in artikel 1, tweede lid, van het ontwerp (zie opmerking 2.3), slaat dit tweede lid op de betaling die behoort te volgen op de ingebrekestelling, en niet op de ingebrekestelling zelf. Het zou beter zijn om dit lid weg te laten en in artikel 2 van het ontwerp te preciseren dat overgegaan wordt tot het uitvoerdigen van een dwangbevel indien de administratieve geldboete niet wordt betaald binnen dertig dagen na de ingebrekestelling.

6. In artikel 1, derde lid, derde streepje (lees: 3°), van het ontwerp moeten de woorden “het FANC” worden vervangen door de woorden “het Agentschap”, gelet op de definitie in artikel 1, zevende streepje, van de wet van 15 april 1994, die ook geldt voor de uitvoeringsbesluiten van deze wet.

Die opmerking geldt ook voor artikel 2, eerste lid, en tweede lid, eerste en derde streepje (lees: 1° en 3°), van het ontwerp.

² Zie artikel 2262bis, § 1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek. Onder meer de artikelen 2262bis, § 1, tweede lid, en 2277ter van het Burgerlijk Wetboek, die wel in een termijn van vijf jaar voorzien, lijken hier niet toepasselijk te zijn.

Artikel 2

7. Het vierde lid van artikel 2 van het ontwerp kan beter naar voor worden verplaatst, bijvoorbeeld vóór het huidige derde lid. Gelet op hetgeen in dat derde lid wordt bepaald, kunnen in het huidige vierde lid trouwens beter de woorden “op straffe van uitvoering bij beslag” worden weggelaten.

Artikel 5

8. In het verslag aan de Koning wordt uiteengezet dat “[d]e bepalingen van het besluit (...) van toepassing (zijn) op de niet-betaalde boetes die niet worden betaald na inwerkingtreden van het besluit en waarvoor de termijn van zestig dagen voorzien in artikel 1, eerste lid nog niet verstreken is”. Hiermee wordt gealludeerd op een overgangsbepaling, die evenwel niet voorkomt in artikel 5 van het ontwerp, dat thans enkel de inwerkingtreding regelt. Een dergelijke overgangsbepaling is zinvol en komt de rechtszekerheid ten goede, maar ze moet dan worden opgenomen in het ontwerp, bijvoorbeeld als een tweede lid van artikel 5 van het ontwerp.

*

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

1. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a pour objet, en exécution à l'article 60 de la loi du 15 avril 1994 'relative à la protection de la population et de l'environnement contre les dangers résultant des rayonnements ionisants et relative à l'Agence fédérale de Contrôle nucléaire', de fixer les modalités de la contrainte qui peut être décernée en vue du recouvrement forcé relatif à la décision d'infliger une amende administrative.

Si l'amende administrative qui peut être infligée conformément à l'article 53 de cette loi n'est pas acquittée dans le délai imparti et si le recours juridictionnel est épuisé, une mise en demeure est envoyée sous pli recommandé (article 1er du projet). Si le montant dû n'est pas acquitté dans les trente jours, une contrainte rendue exécutoire est signifiée par exploit d'huissier avec ordre de payer dans les trente jours (article 2). Les frais administratifs supplémentaires de la mise en demeure, fixés forfaitairement à 300 euros, ainsi que les frais éventuels de l'intervention d'un huissier de justice, sont également répercutés sur la personne qui doit payer l'amende administrative (article 3). L'article 4 du projet concerne la prescription de la requête en paiement de l'amende administrative et l'interruption de cette prescription.

L'arrêté envisagé entre en vigueur le jour de sa publication au Moniteur belge (article 5).

2.1. L'arrêté en projet trouve en principe un fondement juridique dans l'article 60 de la loi du 15 avril 1994. Cette disposition habilite le Roi à fixer les modalités du recouvrement forcé relatif à la décision d'infliger une amende administrative et de la délivrance d'une contrainte par la personne visée à l'article 56. Tel n'est toutefois pas le cas pour toutes les dispositions de l'arrêté en projet, ainsi qu'en témoigne ce qui suit.

2.2. L'article 1er de l'arrêté en projet concerne la mise en demeure qui précède la délivrance d'une contrainte. Une telle mise en demeure n'est toutefois pas mentionnée dans la loi du 15 avril 1994, qui ne fait que prévoir expressément la notification de la décision infligeant une amende administrative, accompagnée d'une invitation à acquitter celle-ci dans le délai fixé par le Roi (article 58 de la loi), ainsi que la délivrance d'une contrainte (article 60 de la loi). À cet égard, le délégué a déclaré ce qui suit :

« Er kan maar worden overgegaan tot invordering als de schuld opeisbaar, vaststaand en zeker is. Het inlassen van de formele ingebrekestelling biedt o.i. op dit vlak een extra zekerheid alvorens wordt overgegaan tot de uitvaardiging van het dwangbevel dat zoals artikel 60 het aangeeft maar kan worden uitgevaardigd als de overtreder op dit vlak in gebreke blijft. Het dwangbevel raakt bovendien aan de grondrechten van de wanbetaler. In dat opzicht zijn wij van mening dat deze tussenfase aangewezen is.

Eventueel zou als rechtsgrond ook nog artikel 56 van de FANC-wet kunnen worden aangehaald voor deze bepaling waardoor de ingebrekestelling nog als een onderdeel van de procedure van het opleggen van de administratieve boete wordt gezien. De bepaling hoort eerder in dit ontwerp thuis, dan in het KB van 20 december 2007 tot bepaling van de modaliteiten van de administratieve procedure van betaling van geldboetes ingesteld door de wet van 15 april 1994 betreffende de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortspruitende gevaren en betreffende het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle omdat het de eerste fase vormt van de effectieve invordering als een vrijwillige betaling uitblijft ».

L'opportunité d'une mesure, que le délégué a d'ailleurs exposée avec pertinence, ne peut pas être confondue avec le fondement juridique qu'elle requiert. Néanmoins, l'obligation d'adresser une dernière mise en demeure à la personne qui doit payer l'amende administrative, avant de procéder au recouvrement, peut se concilier avec le système voulu par le législateur lorsqu'il a inscrit le dispositif de l'amende administrative dans la loi du 15 avril 1994, même s'il ne l'a pas expressément mentionnée, et encore moins habilité le Roi à cet effet.

L'article 1er de l'arrêté en projet peut alors en principe ³, se fonder sur l'article 108 de la Constitution (pouvoir général d'exécution du Roi), combiné avec l'article 60 de la loi du 15 avril 1994, la mise en demeure pouvant être considérée comme le « prélude » à une contrainte.

2.3. L'article 1er, alinéa 2, membre de phrase « ainsi que les frais administratifs supplémentaires qu'entraîne la mise en demeure pour l'AFCN », et alinéa 3, premier tiret (lire : 1°), membre de phrase « majoré des frais administratifs supplémentaires », l'article 2, membre de phrase « ainsi que les frais administratifs supplémentaires de la mise en demeure et les frais de l'intervention éventuelle d'un huissier », et l'article 3 de l'arrêté en projet concernent la possibilité de répercuter les frais administratifs supplémentaires de la mise en demeure, ainsi que les frais éventuels de l'intervention d'un huissier de justice, sur la personne qui doit payer l'amende administrative. En ce qui concerne le fondement juridique de ces dispositions, le délégué a déclaré ce qui suit :

« Naar analogie met de filosofie achter de financiering van het FANC (kosten worden aangerekend aan diegene waarvoor prestaties worden verricht), zoals ondermeer ook verwoord in art. 30quinquies van de wet van 15/4/1994, worden de bijkomende kosten ten laste gelegd van de schuldenaar. Het zou immers niet correct zijn deze kosten onrechtstreeks ten laste te laten vallen van de andere exploitanten, wat het geval zou zijn als er geen doorrekening van de kosten gebeurt.

Artikel 53 van de FANC-wet stelt het volgende:

‘Artikel 53 § 1 Bij het vaststellen van inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten kan de overtreder bestraft worden met een administratieve geldboete van 500 euro tot 100.000 euro per inbreuk.

§ 2 Bovendien komen de expertisekosten verbonden aan de in § 1 bedoelde inbreuken ten laste van de overtreder.

§ 3 De natuurlijke of rechtspersonen zijn burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling van de administratieve geldboetes en de kosten waartoe hun organen, bestuurders, leidende en uitvoerende personeelsleden, aangestelden en lasthebbers worden veroordeeld.’

³ Voir en effet l'observation 2.3.

Bij het uitblijven van een betaling zal de administratieve boete dus automatisch verhoogd worden. Het aanrekenen van de bijkomende administratieve kosten voor de ingebrekestelling en de kosten voor de eventuele inschakeling van een gerechtsdeurwaarder zullen er nooit toe leiden dat het bedrag bedoeld in artikel 53 § 1 wordt overschreden. Hoewel de kosten niet worden gemaakt bij de analyse van de vaststelling van de inbreuk, kunnen ze toch beschouwd worden als bijkomende expertisekosten, met name van de deurwaarder alsook van het personeelslid van het Agentschap dat het dossier in kwestie verder moet afhandelen. In die zin kan eventueel artikel 53 § 2 als bijkomende rechtsgrond worden aangehaald.

Het zou ook niet correct zijn bij de vaststelling van een administratieve boete, reeds rekening te houden met bijkomende kosten wegens het uitblijven van een vrijwillige betaling ».

La loi du 15 avril 1994 prévoit uniquement la possibilité de percevoir le montant de l'amende administrative. Il n'est pas prévu qu'en plus, certains frais ou intérêts puissent également être répercutés sur la personne qui doit payer l'amende administrative. Seuls les frais d'expertise y font exception, mais la mention que ces frais d'expertise « [sont] en rapport avec les infractions visées au § 1er (...) à charge de l'auteur de l'infraction » permet de conclure que ces frais sont liés à la constatation des infractions qui donnent lieu à l'amende administrative, et non aux frais administratifs relatifs à la perception de celle-ci. Les délégations au Roi en matière d'amende administrative, inscrites dans la loi du 15 avril 1994, ne concernent que les modalités de perception de cette amende et non la possibilité de répercuter sur la personne concernée certains frais que l'autorité a exposés dans le cadre de cette perception.

Le Conseil d'État n'aperçoit pas non plus comment les dispositions citées de l'arrêté en projet pourraient s'appuyer sur le pouvoir général d'exécution, dès lors que la possibilité de récupérer certains frais auprès de la personne qui doit payer l'amende administrative constitue un élément nouveau qui ne peut pas logiquement s'inscrire dans le système élaboré par la loi. Les dispositions citées doivent dès lors être distraites du projet. S'il est néanmoins envisagé de prévoir un tel dispositif, il faudra d'abord créer un fondement juridique exprès dans la loi du 15 avril 1994.

2.4. L'article 4 du projet dispose que la requête en paiement de l'amende administrative se prescrit après cinq ans et que la prescription est interrompue conformément aux articles 2244 et suivants du Code civil. À ce sujet, le délégué a déclaré ce qui suit :

« Op zich hoeft deze bepaling niet opgenomen te worden omdat het algemene verjaringsregime van toepassing is. Het leek ons toch nuttig, omwille van de duidelijkheid naar de rechtsonderhorige toe om deze bepaling te voorzien. Volgens ons kan deze bepaling ook gezien worden als een uitvoeringsmodaliteit in ruime zin ».

Indépendamment du fait que le délai général de prescription des actions personnelles est de dix ans et non de cinq ans⁴, la loi du 15 avril 1994 ne comporte aucune disposition relative à la prescription, et encore moins de délégation au Roi à cet effet. On n'aperçoit pas non plus comment un régime de la prescription de l'action en recouvrement de

⁴ Voir l'article 2262bis, § 1er, alinéa 1er, du Code civil. Notamment les articles 2262bis, § 1er, alinéa 2, et 2277ter du Code civil, qui prévoient effectivement un délai de cinq ans, ne semblent pas applicables en l'espèce.

l'amende administrative peut s'appuyer sur le pouvoir général d'exécution. Il convient par conséquent d'omettre l'article 4 du projet.

EXAMEN DU TEXTE

Intitulé

3. Pour éviter que l'arrêté en projet donne à penser qu'il comporterait un dispositif d'application générale en matière de recouvrement des amendes administratives par la voie d'une contrainte, mieux vaudrait compléter l'intitulé par les mots « par l'Agence fédérale de Contrôle nucléaire ».

Préambule

4. Dans le deuxième alinéa du préambule, la référence à l'article 60 de la loi du 15 avril 1994 sera complétée par les mots « , inséré par la loi du 20 juillet 2005 ».

Article 1er

5. Indépendamment de l'observation portant sur le fondement juridique d'un membre de phrase de l'article 1er, alinéa 2, du projet (voir l'observation 2.3), cet alinéa 2 concerne le paiement qui doit suivre la mise en demeure, et non la mise en demeure proprement dite. Il serait préférable d'omettre cet alinéa et de préciser dans l'article 2 du projet qu'une contrainte est décernée si l'amende administrative n'est pas acquittée dans les trente jours suivant la mise en demeure.

6. Vu la définition inscrite à l'article 1er, septième tiret, de la loi du 15 avril 1994, qui s'applique également à ses arrêtés d'exécution, on remplacera à l'article 1er, alinéa 3, troisième tiret (lire : 3°), du projet, les mots « l'AFCN » par les mots « l'Agence ».

La même observation vaut pour l'article 2, alinéa 1er, et alinéa 2, premier et troisième tirets (lire : 1° et 3°), du projet.

Article 2

7. Il serait préférable de déplacer l'alinéa 4 de l'article 2 du projet pour l'insérer par exemple avant l'alinéa 3 actuel. Compte tenu de ce que prévoit cet alinéa 3, mieux vaudrait omettre les mots « à peine d'exécution par voie de saisie » de l'alinéa 4 actuel.

Article 5

8. Le rapport au Roi expose que « [l]es dispositions de l'arrêté s'appliquent aux amendes impayées à la date de l'entrée en vigueur de l'arrêté et pour lesquelles le délai de soixante jours prévu à l'article 1er, alinéa 1er, n'est pas encore expiré ». Il fait ainsi allusion à une disposition transitoire, dont l'article 5 du projet, qui ne règle actuellement que l'entrée en vigueur, ne fait cependant pas état. Une telle disposition transitoire est utile et renforce la sécurité juridique, mais elle doit dans ce cas être inscrite dans le projet, par exemple sous la forme d'un alinéa 2 de l'article 5 du projet.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Greet VERBERCKMOES

Jo BAERT